გაუმარჯოს ლენინურ კომკავშირს—კომუნისტური პარტიის საიმედო თანაშემწესა და მებრძოლ რეზერვს, კომუნიზმის ახალგაზრდა მშენებელთა მოწინავე რაზმს!

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საოქტომბრო მოწოდებიდან.

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№ 213 (7524)

6 ნოემბერი. კვირა.

1983 წ.

ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ДЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 12 აპრილიდან

საოქტომბრო!

ახალ სპორტულ კომპლექსში

როგორც ვიფიქრებთ, ჭანსაოქტომბრო დღეებში თბილისელებმა მშვენიერი საჩუქარი მიიღეს —დღეის მასხვეში, № 147-ე საშუალო სკოლასთან გაიხსნა სპორტული კომპლექსი 2 დარბაზით, 25-მეტრიანი საცურაო აუზით, და სპორტული მოედნით...

გუშინ საღამოს კი აქ სპეციალისტებმა გაიხსნა სპორტული გამაჯანსაღებელი კლუბი „დილა“.

სპორტის მოყვარულებს უთუოდ ახსოვთ, რომ „დილა“ ადრეც არსებობდა და წლების განმავლობაში ემსახურებოდა მშრომელთა ჯანმრთელობის გაკაჟების საქმეს, მაგრამ უკანასკნელ პერიოდში „დილამ“ არსებობა შეწყვიტა. ამის შესახებ არაერთხელ დაიწერა, საკითხი გახშირად სპორტის მასობრივობის შემდგომი ამაღლების და მშობლიურ ქალაქში ფიზიკური კულტურისა და

ჩვენს ოჯახს ვკითხულობთ
ჩვენს ოჯახს ვკითხულობთ

რეკორდები შრომასა და სპორტში

დიდი ოქტომბრის დღესასწაულს მიუძღვნეს შემოდგომის სპარტაკიადა ბარკოვის ძიგებლის ქარხანა „სერპ ი მოლოტ"-ში შრომითი ტრასაზე, ტირნი, სათამაშო მოედნებზე ტოლი არ ჰყავდა მექანიკური საამწყობო საამქროს ბრიგადას, რომელსაც ვ. ბონდარენკო უძღვას სათავეში. ბონდარენკოს კოლექტივის გამარჯვებაში უქვი არავის შეჰპარვია. ბრიგადაც არა მარტო ქარხანაში, არამედ რაიონშიც სამართლიანად ითვლება ყველაზე სპორტულად. ხარკოვში ერთ-ერთმა პირველმა მათ დაუწერეს მზარი წამოწყების — „მთელი ბრიგადით სტარტზე". ატეორიად მოკიდეს ხელი გამჯანსაღებელ რბენას, „ცურვას, თამაშობებს, მაგალითის მიცემაში ბონდარენკო გაბედნიერ. ენთუზიასტებმა ატეხეს ვარჯიში ბევრი თანამშრომელი ჩაბეს.

ვარჯიშებმა შესაძრნეთ გაუღნა ჭერხი ბრიგადის შრომისსაყოველთაზე. ორ წელიწადზე მეტია რაც „სერპ ი მოლოტის" შრომითი კოლექტივის სოციალისტურ შეჯიბრებაში იმარჯვებს. აშკარაა, კოლექტივმა უკვე შეასრულა წლიური ვალდებულებები. ამას კიდევ ერთი სასიხარულო ცნობა დაემთხვა: ვ. ბონდარენკო და მისი ახსანაგები გაზეთ „იზვესტიის" პრიზზე ფიზკულტურელთა დაფუძნებული საყვარშრო შეჯიბრების გამარჯვებულად აღიარეს ბონდარენკოს ბრიგადა „სერპ ი მოლოტის" უდავო სპორტული ლიდერია, მაგრამ რაც დრო გადის, გამარჯვებების მოპოვება უძნელდება. ადრე ისაა, რომ ქარხანაში ბოლო დროს შესამჩნევად გაზარდა ფიზკულტურელთა არმია. ცელს დამთერების შემდეგ საწარმოს მუშები სტადიონის ბილიკებზე, მოედნებზე ხალხმრავლობაა. საწარმოში სპორტის პოპულარობაზე მეტყველებს ის ფაქტი, რომ შემოდგომის სპარტაკიადაში ქარხნის 20 ათასზე მეტმა მშრომელმა და მათმა ოჯახის წევრებმა მიიღო მონაწილეობა.

მშო ნიშნსანი ყოველი მეორე

თურაძეთის ქალაქ ბეზგეინში დეკაზათ „მშო ნიშნიან" ოლიმპიურ მედლიან" ჩატარდა სხვადასხვა უძნელი ბეჯითების და ვოზარეების სპარტაკიადა. სიუკეთესო სპორტულ ბაზებზე ერთმანეთს ეკიბრძოდნენ სისწრაფესა და მოქნილობაში, ძალასა და გამძლეობაში, სპარტაკიადისთვის კარგად მოემზადა ენერგეტიკოსთა მეგობრული კოლექტივი, რომელიც საერთო გუნდურ ჩათვლაში პირველი იყო სპორტის ოთხ სახეობაში: მშთ მრავალჭიდში, მაგიდის ჩოგბურთში, ჯიდრასა და ფეხბურთში.

სპარტაკიადის ფინალური სტარტებში 150-ზე მეტი ბავშვი მონაწილეობდა. ყოველ მეორემ მშთ კომპლექსის ნორმატივი შესრულა.

ბეზგინის სამრთლიანად უწოდებენ სპორტულ ქალაქს. ახლახან აქ, სახალხო შენეხებლის მეთოდით აშენდა სტადიონი „ენოსტი", რომელიც ბეზმეინელი ენერგეტიკოსების, მშენებლობების, მეცენტენტების, ტრანსპორტისა და. „ქიმრკაბმულობის მუშაკების, სკოლებისა და პროფტექნისსწავლებლების მოსწავლეთა საყვარელ ადგილად იქცა.

ამკამად ბეზმეინში, 20-ზე მეტ სპორტულ მოედანზე, სტადიონსა და ბორტიდი ტბის სპორტულ ხავრმობაში რეგულარულად ტარდება შეჯიბრებები — „მხიარული სტარტები", „მამა, დედა და მე — სპორტული ოჯახი", „მთელი ბრიგადით — სტადიონზე" „ჯანმრთელობის დღეები" და სხვა სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებები.

ბაქდები

მოსკოვის ლენინის ორდენოსანი სახელის №1 ქარხნის ცოლქმრების ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია ფიზკულტურა და სპორტი. 13 სპორტულ სექციაში 3000-მდე კაცი ვარჯიშობს. აქ ძალზე პოპულარულია მძლეოსნობა, ფრჩხილობი, კალათბურთი, ცურვა, ფეხბურთი...

ვარჯიშობენ ქარხნის მოთხილამურეები. მარცხნივ — მწვრთნელი მ. ენჩიკოვი.

ბაკდების ფოტო.

თქვენი აზრი?

ცნობილია თუ რა დიდი ყურადღება ეძლევა ჩვენს ქვეყანაში ფიზკულტურასა და სპორტში სისტემატური ვარჯიშის გზით სხვადასხვა ასაკის ხალხის ჯანმრთელობის განმტკიცებას. ფიზკულტურა და სპორტი ფართოდ შეიჭრა ადამიანების ყოველდღიურ ცხოვრებაში, ვარჯიშობენ დამოუკიდებლად, გაერთიანებული ორიან ჯგუფებში, კლუბებში, მაგრამ ექიმნი მეთვალყურეობას ვარჯიშს ხელმძღვანელობით ბოლოს და ბოლოს, ამ ორ მხარეთა პრობლემის გადაჭრას პრეტენზია არ გააჩნია, მაგრამ გვსურს ზოგიერთი მოსაზრება გამოვთქვათ სავეში ფიზკულტურის სამსახურის ფუნქციების გაფართოების შესახებ.

თანამედროვე სავეში-ფიზკულტურული სამსახური ჩვენს ქვეყანაში სამამულო ომის დამთავრების შემდეგ შეიქმნა. მის ძირითად სტრუქტურულ ერთეულად კვლავინდებურად ითვლება სავეში-ფიზკულტურული დისპანსერები, რომელთა რაოდენობა ამ ხნის მანძილზე მნიშვნელოვნად გაიზარდა — მათთვის გამოყოფილია თანამედროვე ამაღლებული ტიპის ფუნქციონირების შენობები, ეფექტურად ფუნქციონირებს ექიმნი ფიზიოლოგიკის ამაღლების სისტემა, ტარიება დიდი სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა. ბევრი უცხოელი სპეციალისტის აღიარებით ჩვენი სავეში-ფიზკულტურული სამსახური ერთ-ერთი საუკეთესოა მსოფლიოში. ოღონდაც, სავეში-ფიზკულტურული დისპანსერების მეშვეობა უკვე ვეღარ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის დაცვის დღევანდელი მოთხოვნები. განვიხილოთ ეს თემა დეტალურად.

როგორც ცნობილია, სავეში-ფიზკულტურული დისპანსერების მუშაობაში ძირითადია სპორტში მომეცილებელი სავეში კონტროლი და სამკურნალო ფიზკულტურა. პირველთანმედიასან სპორტსმენთა სავეში კონტროლი ფართოდაა დაკვალიებული უმრავლეს დისპანსრთა მუშაობაში, მაგრამ ისინი საკმარისად არ იყენებენ თანამედროვე დიაგნოსტიკის მესაძლებლობებს. ჩვენი აზრით, გადაწყვეტილების მიღებისას დაუშვან თუ არა სპორტსმენი ვარჯიშზე, აგრეთვე ვარჯიშის დროს, უფრო მეტი ყურადღებით უნდა სიხარდნენ ბავშვებსა და მოზარდებს, მათ ეიიძლოს, ისისტ-ძარღვთა სისტემის, ხერხემალს, უნდა შეეძლოთ სახსრების, ნერვული სისტემის, ფილტვების დაფარული კომპლისთვისური დარღვევების აღმოჩენა, ექიმები ზეწელად ამოწმებენ ამ ორგანო- და ანდოკრინული სისტემის მდგომარეობას. ჩვენ განვიხილავთ არა ცალკეული გულ-სისხლძარღვთა სისტემის, ენთოდან სპორტული კონდიციის, საკითხებს შედარებით დიდი ყურადღება ექცევა.

სპორტულ ექიმებს მოეთხოვებათ არა მარტო დიაგნოსტიკური კონტროლის გაუმჯობესება და ვარჯიშზე დაშვების საკითხის გადაწყვეტა, არამედ აღდგენით სამუშაოებებში (ფიზიოთერაპია, მასაჟი, მედიკამენტები, ვეება და სხვ.) გამოყენებით მრთალთანისის და პროფილაქტიკის მეთოდების სრულყოფა; სავარჯიშო პროცესში მათი დანერგვა, მის მართვაში აქტიური მონაწილეობა.

სპორტული ექიმები ფარასკამოდ არიან მოპასუხეებული და სუსტად ერკვევიან ისეთ საკითხებში, როგორიცაა ვარჯიშსი და შეჯიბრების დროს ტრავმების თავიდან სიწყივ აუცილებელი შესრულება უშუალოდ სავეში კონტროლის ექიმის (სპორტული ექიმის) მიერ. ლეტენციის სიხვი, როგორც ცნობილია, არ იძლევა საკმარის ობიექტიურ ინფორმაციას ენერგოპროდუქციის სისტემის ფუნქციაზე, ხოლო რეაქციის პათოლოგიური ტიპი (სტტონიური, პიპერტონიული) მხოლოდ გულ-სისხლძარღვთა სისტემის ფუნქციის რეგულაციის დარღვევის არსებობაზე მიგვანიშნებს. იგი შეიძლება. გამოვიყენოთ განსაკუთრებული მიჩვენებლების დროს, თუმცა მისი შესრულება სრული მოცულობით (სამმოწყრილი სინჯი), ერთმანეთისგან შედარებით, პრაქტიკულად არაფერს იძლევა (მაგალითად, ხოლო. იგი შეიძლება მოვიშველიოთ (ერთმანეთისგან ვარიანტში) ისეთ ვეგეტატიურ სინჯებთან ერთად, როგორიცაა ორთო და კლინოტატიკური.

სპორტსმენთა ფუნქციონალური მდგომარეობა უნდა განისაზღვროს ფუნქციონალური დიაგნოსტიკის ლაბორატორიაში და ანა საკმაოდ კონკრეტული ექიმის ჯანმრეტში. ამასთან, მასობრივი თანმდგომარეობის შესაფასებლად გამოვიყენოთ ნაკლებად ინფორმატიული, მაგრამ ექსპრესული მეთოდები (ორთოსტატიკური პრობა, ველოერგომეტრიული ტესტი, ველოერგომეტრიული ტესტი მაქსიმალური სიმძლავრით).

სპორტსმენთა ფუნქციონალური მდგომარეობა უნდა განისაზღვროს ფუნქციონალური დიაგნოსტიკის ლაბორატორიაში და ანა საკმაოდ კონკრეტული ექიმის ჯანმრეტში. ამასთან, მასობრივი თანმდგომარეობის შესაფასებლად გამოვიყენოთ ნაკლებად ინფორმატიული, მაგრამ ექსპრესული მეთოდები (ორთოსტატიკური პრობა, ველოერგომეტრიული ტესტი, ველოერგომეტრიული ტესტი მაქსიმალური სიმძლავრით).

ფუნქციონალური მდგომარეობის დინამიკის ობიექტური შეფასებისთვის ტესტების შესრულებისას აუცილებელია საერთო წესების დაცვა — დილით, უზმიზე, ლაბორატორიაში წინასწარი დასვენების შემდეგ და სინჯის შესრულების მეთოდიკის წინასწარი დაფუძნება — რაც ძალზე იშვიათია პრაქტიკაში.

ორგანიზმის ფუნქციონალური მდგომარეობის დინამიკა დიდად არის დამოკიდებული ფიზიკური ვარჯიშის ხასიათზე, მის ინტენსივობაზე და ხანგრძლივობაზე. ამიტომ ფიზიკური ვარჯიშის ხასიათი და ინტენსივობა ისეთი უნდა იყოს, რომ ორგანიზმის ფუნქციონალური შესაძლებლობები ოპტიმალურად გამოვლინდეს. ამ მხრივ ყველაზე ეფექტურია ველოერგომეტრიული ტესტი მაქსიმალური სიმძლავრით. ამ ტესტის ჩატარებისას ორგანიზმის ფუნქციონალური შესაძლებლობები ობიექტურად ფასდება, ხოლო ველოერგომეტრიული ტესტი ქვეშ ველოსიპედის ერგომეტრზე ან ბეგის ლენტზე ნაკლებად ინფორმატიულია, ვინაიდან ამ ტესტების შესრულებისას ორგანიზმის ფუნქციონალური შესაძლებლობები ბოლომდე არ ვლინდება.

ველოერგომეტრიული ტესტის ჩატარებისას ორგანიზმის ფუნქციონალური შესაძლებლობების ობიექტური შეფასების მიზნით ძალზე მნიშვნელოვანია ველოსიპედის ერგომეტრზე სამუშაო სიმძლავრის სწორად შერჩევა. ამ მიზნით ჩვენ მიერ შემუშავებულია ველოერგომეტრიული ტესტის ჩატარების მეთოდიკა, რომელიც ითვალისწინებს სპორტსმენის ასაკს, სქესს, სხეულის წონას, ფიზიკური მომზადების დონეს, ვარჯიშის ხასიათს და ინტენსივობას. ამ მეთოდიკის მიხედვით სპორტსმენის სამუშაო სიმძლავრე ისაზღვრება მისი სხეულის წონის მიხედვით, ასაკის გათვალისწინებით და ვარჯიშის ხასიათის მიხედვით.

ველოერგომეტრიული ტესტის ჩატარებისას ორგანიზმის ფუნქციონალური შესაძლებლობების ობიექტური შეფასების მიზნით ძალზე მნიშვნელოვანია ველოსიპედის ერგომეტრზე სამუშაო სიმძლავრის სწორად შერჩევა. ამ მიზნით ჩვენ მიერ შემუშავებულია ველოერგომეტრიული ტესტის ჩატარების მეთოდიკა, რომელიც ითვალისწინებს სპორტსმენის ასაკს, სქესს, სხეულის წონას, ფიზიკური მომზადების დონეს, ვარჯიშის ხასიათს და ინტენსივობას. ამ მეთოდიკის მიხედვით სპორტსმენის სამუშაო სიმძლავრე ისაზღვრება მისი სხეულის წონის მიხედვით, ასაკის გათვალისწინებით და ვარჯიშის ხასიათის მიხედვით.

მაღალი კლასის სპორტსმენთა ფუნქციონალური მდგომარეობის გამოკვლევა მაზანშეწონილია ჩატარდეს ბაგრები გუნდების დისპანსერიზაციისა და სამედიცინო ზედამხედველობის უზრუნველყოფის ანგარიშვალდებულ ლაბორატორიაში, ეროგომეტრით, ბეგის ლენტით, ველოსიპედის ერგომეტრით, ამთა ცვლის, ბიოქიმიის, ჰორმონალური და იმენური რეაქციის გამოკვლევით. ამ გამოკვლევათა მიზანი გახლავთ არა წერთნილობისა და სპეციალური ფიზიკური მდგომარეობის გამოკვლევა უნდა განვიხილოთ როგორც, შეთდი, რომელიც ფიზიკური ტატვითვისთის ტკილრანტების დონეს განსაზღვრავს და გამოავლენს ფარულ პათოლოგიას, რომელიც მნიშვნელოვანი ფიზიკური დატვირთვის შემდეგ იჩენს ხოლმე თავს (კორონარული უკმარისობა, პიპერტონიული სინდრომი).

მაღალი კლასის სპორტსმენთა ფუნქციონალური მდგომარეობის გამოკვლევა მაზანშეწონილია ჩატარდეს ბაგრები გუნდების დისპანსერიზაციისა და სამედიცინო ზედამხედველობის უზრუნველყოფის ანგარიშვალდებულ ლაბორატორიაში, ეროგომეტრით, ბეგის ლენტით, ველოსიპედის ერგომეტრით, ამთა ცვლის, ბიოქიმიის, ჰორმონალური და იმენური რეაქციის გამოკვლევით. ამ გამოკვლევათა მიზანი გახლავთ არა წერთნილობისა და სპეციალური ფიზიკური მდგომარეობის გამოკვლევა უნდა განვიხილოთ როგორც, შეთდი, რომელიც ფიზიკური ტატვითვისთის ტკილრანტების დონეს განსაზღვრავს და გამოავლენს ფარულ პათოლოგიას, რომელიც მნიშვნელოვანი ფიზიკური დატვირთვის შემდეგ იჩენს ხოლმე თავს (კორონარული უკმარისობა, პიპერტონიული სინდრომი).

მაღალი კლასის სპორტსმენთა ფუნქციონალური მდგომარეობის გამოკვლევა მაზანშეწონილია ჩატარდეს ბაგრები გუნდების დისპანსერიზაციისა და სამედიცინო ზედამხედველობის უზრუნველყოფის ანგარიშვალდებულ ლაბორატორიაში, ეროგომეტრით, ბეგის ლენტით, ველოსიპედის ერგომეტრით, ამთა ცვლის, ბიოქიმიის, ჰორმონალური და იმენური რეაქციის გამოკვლევით. ამ გამოკვლევათა მიზანი გახლავთ არა წერთნილობისა და სპეციალური ფიზიკური მიღწევისთვის. საჭიროა სამედიცინო-სპორტული თვალსაზრისით ზუსტად ვაიმიჯნოს მათი ამოცანები. დიდ სპორტში მთავარი ამოცანაა მაღალი სპორტული შედეგების მიღწევა კარგი ჯანმრთელობისა და მაღალი ფიზიკური მომზადების ფონზე, რომელთა შენარჩუნება აუცილებელია ამ მთავარი ამოცანის გადასაწყვეტად. ვარჯიშის მეთოდებს შეიმუშავებენ სპეციალისტი მედიკოსები და ექიმის მიზანია თავისუფალი ადეპტის, რათა სპორტსმენის ჯანმრთელობა არ შეირყეს. გამჯანსაღებელი მიზნით ვარჯიშისა და მშთ ნორმატივების ჩაბარებისთვის მზადებისას ვარჯიშის შინაარსი, თანამშრომლობა და მათი ფორმა უნდა დაადგინოს ექიმმა, ხოლო მასწავლებელ-ინსტრუქტორის ამოცანაა მასწავლის ექიმის დანიშნულება. გამჯანსაღებელ ფიზკულტურაში ექიმისა და მასწავლებლის დამოკიდებულება დაახლოებით ისეთი უნდა იყოს, როგორც იგი ტრადიციულად დაკვალიებული სპორტული ფიზკულტურაში. ექიმმა უნდა დანიშნოს და უფრო უპრანანა, ცურვა, რბენა, სიარული, ტანვარჯიში, თამაშები, ტურიზმი, თვალზაბა თუ ჩოგბურთი, განსაზღვროს ვარჯიშის ინტენსივობა, ინდივიდუალური თავისებურებების გათვალისწინებით, ჯანმრთელობის განმტკიცებისთვის, გამძლეობის, ძალის, მოქნილობის, რეაქციის, მოძრაობის კოორდინაციის, სიცილის მიმართ გამძლეობის, პროფესიულ შრომისუნარიანობის გამოსამუშავებლად.

ექიმის ამ რეკომენდაციების გამოყენება შეიძლება სხვადასხვა ფორმით — ინდივიდუალურ, რბენის მოყვარულთა კლუბებში, ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელ კომპანიებში ვარჯიშის დროს.

გამჯანსაღებელი ფიზკულტურის პრობლემა ადვილი გადასაწყვეტი არ არის. საქმე მარტო მოსაწოების რაც შეიძლება მეტი რაოდენობის და ავადობის დატვირთვების მოცულობის გაზრდა (მათთანეული გარანტია) როდია. ეუცილებელია კვალიფიციური სექიმო ხელმძღვანელობა, დღისთვის, ამტკიცებენ რუნის მოყვარულთა კლუბები, კომპლექსი მეურნეობის მუშაკები და სხვ. მათი ინიციატივა ძალზე მნიშვნელოვანი და სასარგებლოა, მაგრამ განვარკუეთი უდა გამცეს ექიმმა-სპეციალისტმა. სპეციალურ ლიტერატურაში ბლომადაა იმის მაგალითები, როცა დიდი დატვირთვებით უკონტროლო გატაცებამ უარყოფითად იმოქმედა ჯანმრთელობაზე.

ი. ვაინბაუმი,
პროფესორი,
ნ. ავალიანი,
დოცენტი.

სპორტული ცხოვრება

ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83

46-ე ჩემპიონატის ფინიშზე

დღეს, 6 ნოემბერს, მთავრდება სსრ კავშირის 46-ე ჩემპიონატის ფეხბურთში. ბოლო ტურში ერთმანეთს ხვდებიან:

„დინამო“ (ყაზი) — **„ტორპედო“** (ქუთაისი)

„შეგობარტი“ (ბარკოვი) — **„არარატი“** (ერევანი)

„ტორპედო“ (მოსკოვი) — **„ნეფტჩი“** (ბაქო)

ცხკა — **„დინამო“** (თბილისი)

„დამკარაჩი“ (ვოლგოგრადი) — **„ზენიტი“** (ლენინგრადი)

„დინამო“ (მინსკი) — **„ფაზისჭორი“** (ტაშკენტი)

„შახტიორი“ (დონეცკი) — **„დინამო“** (მოსკოვი)

„დნეპრი“ (დნეპროპეტროვსკი) — **„სპარტაკი“** (მოსკოვი)

„ნისტრუ“ (ბიზნოვსი) — **„ჩერნომორეცი“** (ოდესა)

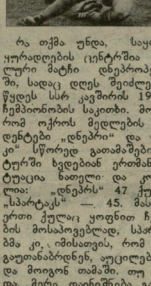

რა თქმა უნდა, საყოველთაო ყურადღების ცენტრშია ცისკრული მატჩი დნეპროპეტროვსკში, სადაც დღეს შეიძლება გადაწყდეს სსრ კავშირის 1983 წლის ჩემპიონობის საკითხი. მოხდა ისე, რომ თქრის მედლების პრეტენდენტები „დნეპრი“ და „სპარტაკი“ სწორედ გათამაშების ბოლო ტურში ხვდებიან ერთმანეთს. სიტუაცია ხანგრძლივ კრიტიკულად „დნეპრის“ 47 ქულით აქვს „სპარტაკს“ 45. მაპასინდება ერთი ქულა ყოფნით ჩემპიონობის მოსაპოვებლად. სპარტაკელებმა კი, იმისათვის, რომ მეტოქეს გათამაშებრნენ, აუცილებლად უნდა მოიგონ თამაში. თუ ეს მოხდა, მერე დაინიშნება გადამწყვეტი, დამატებითი მატჩი ჩემპიონის წოდებისთვის (საკარაოდთა, რომ ეს სანტერესო შეხვედრა თბილისში, ნოემბრის ბოლოს გაიმართება).

მოგაწვდით რამდენიმე ცნობას ჩემპიონობის პრეტენდენტთა ურთიერთდამოკიდებულების შესახებ. სულ „სპარტაკი“ და „დნეპრი“ ერთმანეთს ვემთხვიეთ 17-ჯერ. 7 მატჩი მოიგო „სპარტაკმა“, 4 — „დნეპრმა“, 6 შეხვედრა დამთავრდა ფრედ. გატანილი და მიღებული ბორთების შეფარდება წინ არიან სპარტაკელები — 19:13. წლევანდელი საკმაოდ ჩემპიონატში „სპარტაკი“ და „დნეპრი“ 31 მარტს შეხვდნენ ერთმანეთს მოსკოვში. თამაში დამთავრდა ფრედ — 1:1. ეს იყო ჩემპიონატის II ტურში.

ოსტატური გუნდი დნეპროპეტროვსკში შეიქმნა 1936 წელს, ბევრველად მას ერქვა „სტალი“, შემდეგ — „მეტალურგი“, „დნეპრი“, სახელწოდებით 1962 წლიდან გამოდის. გუნდმა 1972 წელს მოიპოვა უმაღლეს ლიგაში თამაშის უფლება, 1979-80 წლებში კვლავ I ლიგაში გადაინაცვლა, 1981 წელს კი ისევ უძლიერესთა რიგებს დაუბრუნდა.

„დნეპრმა“ საკმაოდ ჩემპიონატში 1972 წელს მოიპოვა VI ადგილი და ჯერჯერობით ესაა მისი საუკეთესო მაჩვენებელი.

მოსკოვის „სპარტაკი“ ჩამოყალიბდა 1922 წელს, ახლანდელი სახელწოდებით გამოდის 1935 წლიდან, უმაღლეს ლიგაში მოხვედრილს 1936 წლის გაზაფხულიდან. I ლიგაში 1977 წელს თამაშობდა.

სპარტაკელებმა 10-ჯერ მოიპოვეს სსრ კავშირის ჩემპიონის წოდება, 8-ჯერ მეორე ადგილი და 8-ჯერ — მესამე ადგილი.

ტრადიციები ფეხბურთში, რა თქმა უნდა, ბევრს ნიშნავს, მაგრამ წინასწარ იმის თქმა, ამ ორ კონკურენტს შორის ვის დარჩება უპირატესობა, ძნელია. არც ერთი გუნდი არ დაზოგავს ძალას წარატების მისაღწევად.

ამ ცენტრალური მატჩის გარდა ბოლო ტურში კიდევ რამდენიმე საინტერესო შეხვედრა გაიმართება. მესამე საპრიზო ადგილისთვის ბრძოლის მინსკის დინამოელები, რომლებიც ახლა კარგ ფორმაში არიან და, ჩანს, არ გაუმეორებათ საკუთარ მინდორზე ტაშკენტის „ფაზისჭორის“ თამაში. არანაკლებ დაძაბული ბრძოლა მოსალოდნელი ვილნიუსში, სადაც ადგილობრივი „ჟალგირისი“ და ლენინგრადის „ზენიტი“ ცდილობენ ხუთეულში მოხვდნენ. ასევე ძალზედ საძლებლობა აქვს მოსკოვის „ტორპედოს“, რომელმაც თავის მინდორზე უნდა მიიღოს ბაქოს „ნეფტჩი“. დანარჩენ ჯგუფებს, მათ შორის კიევის დინამოელებსაც, რომლებიც მინ ღირსოვებ ქუთაისის „ტორპედოს“, პირველ ხუთეულში მოხვედრის შანსი პრაქტიკულად აღარა აქვთ.

მოსკოვისა და თბილისის დინამოელები ჩემპიონატის ცხინვალში შესაბამისად მე-15 და მე-16 ადგილებზე იმყოფებიან. ორივე გუნდი თამაშობს ტურნირად, მოსკოველები დონეცკში, ხოლო თბილისელები — მოსკოვში, არმიელებთან, თუ მოსკოვის „დინამო“ დამარცხდება, თბილისელები კი გაიმარჯვებენ, ჩვენს გუნდს საშუალება მიეცემა ერთი ადგილით დაწინაურდეს, და თქმის ტრადიციულ მეტოქეს გაუსწროს.

ბ. ქორიძე.

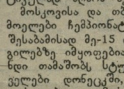

გათამაშების ცხრილი

ქრონთაული შეხვედრელობანი

მდგომარეობა 6 ნოემბრისთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„დნეპრი“	33	21	5	7	59	—34 47
„სპარტ.	33	18	9	6	58	—21 45
„დინ. “ მ	33	16	9	8	49	—33 41
„ფაზ“	33	15	9	9	38	—35 39
„ზენიტი“	33	14	11	8	41	—32 38
„ტორპ.“	33	14	10	9	40	—34 38
„დინ.“	33	13	10	10	42	—34 36
„შახტ.“	33	13	8	14	48	—39 35
„ჩერნომ.“	33	15	5	13	40	—45 35
„ფახთაკ.“	33	13	9	11	36	—32 35
„ცსკა“	33	11	12	10	37	—32 32
„ნეფტჩი“	33	12	7	14	38	—40 31
„ნეფთჩი“	33	10	9	14	32	—38 29
„არარ.“	33	11	6	16	29	—47 28
„დინ.“ მ	33	8	11	14	29	—37 26
„დინ.“ თბ	33	8	9	16	40	—48 25
„ტორპ.“	33	4	12	17	26	—50 18
„ნისტრო“	33	3	4	26	18	—69 10

გაიმართა რესპუბლიკის საფეხბურთო ჩემპიონატის მორიგი შეხვედრები.

I ჯგუფი

ადგომაცალეთი ზონა

„ლურჯა“ (ყვარელი) — „პოლიტექნიკური ინსტიტუტი (თბილისი) 4:3. მსაჭი ე. სილაგავა (თბილისი).

გოლები: ლაკოევი—2, ტალახაძე, თინიკაშვილი („ლურჯა“), ფარულავა, ძამაშვილი, კანაძე („პოლიტექნ. ინსტ.).

„სპარტაკი“ (თბილისი) — „მადნეული“ (ბოლნისი) 1:2. მსაჭე თ. ლაცაბიძე (თბილისი).

გოლები: ბერაძე („სპარტაკი“), ჯაგოდნი, უგულავა („მადნეული“).

„სპარტაკი“ (ცხინვალი) — „მაღნეული“ (ბოლნისი) 10:6. მსაჭე გ. მიქაუთაძე (ქუთაისი).

გოლები: ხუბულოშვილი—6, ჯოკვეი—2, ჩოჩიევი, მოწონელიძე („სპარტაკი“), დოლიძე—4, ჭიაბერაძე—2 („მაღნეული“).

„თორპ“ (ბორჯომი) — „ოვერალი“ (ბაზური) 2:1. მსაჭე ი. გომრონიძე (ფოთი).

„ლურჯა“ (ყვარელი) — „ლოკომოტივი“ (თბილისი) 9:0. მსაჭე ჯ. ნოდია (თბილისი).

გოლები: ტალახაძე—7, ღონღაძე, ლომიძე).

„სამგორი“ (გარდაბანი) — „მეტალურგი“ (რუსთავი) 0:2. მსაჭე ე. სილაგავა (თბილისი).

გოლები: გოგუაძე, ბოლქვაძე.

„სპარტაკი“ (თბილისი) — „შევარდენი“ (თბილისი) 2:4. მსაჭე ვ. ეჩიძია (თბილისი).

გოლები: ჯიშკარიანი, ანდღულაძე („სპარტაკი“), ჭოტელაშვილი—3, გაბელია („შევარდენი“).

„ავტომობილისტი“ (თბილისი) — „არმაზი“ (მცხეთა) 1:1. მსაჭე ე. სილაგავა (თბილისი).

გოლები: ხიზანიშვილი („ავტომობილისტი“), სოლოლაშვილი („არმაზი“).

„ლაზანი“ (ბურჭანა) — „კახეთი“ (თელავი) 1:0. მსაჭე ჯ. ნოდია (თბილისი).

ბურთი გაიტანა მ. არევაძემ.

„ქართლი“ („ტიანეთის რ-ნი) — „პოლიტექნიკური ინსტიტუტი (თბილისი) 2:1. მსაჭე გ. მიქაუთაძე (ქუთაისი).

გოლები: ხანიშვილი—2 („ქართლი“), კიკნაძე (პოლიტექნ. ინსტ.).

„ფაზისჭორის“ ინსტიტუტი (თბილისი) — „დურუჯი“ (ყვარელი) 6:4. მსაჭე გ. კოკაია (თბილისი).

„პოლიტექნიური ინსტიტუტი (თბილისი) — „ლოკომოტივი“ (თბილისი) 4:2. მსაჭე ა. ბაიუაშვილი (თბილისი).

თეთრად ადგილობრივ „კახეთან“ სათამაშოდ არ გამოცხადდა ბაშრის „ივერია“, გამარჯვება ჩაეთვალა „კახეთს“.

დასკვლეთი ზონა

„ენერგია“ (ზუგდიდი) — „ხუნლარი“ (ვანი) 1:3. მსაჭე მ. კობაიშვილი (ტყიბული).

გოლები: რიგვავა („ენერგია“), ჯ. ვერიკაშვილი—2, სულთანბეკოვი („ხუნლარი“).

„ენერგია“ (ზუგდიდი) — „ჭალაროელი“ (ქიათურა) 4:3. მსაჭე თ. ლაცაბიძე (თბილისი).

გოლები: ლაგვილავა—2, როგავა—2 („ენერგია“), ბერეკაშვილი—2, გურული („ჭალაროელი“).

„სჭერი“ (წალენჯიხა) — „სპარტენელი“ (ონრაცხეთი) 8:4. მსაჭე გ. სეფიაშვილი (თბილისი).

გოლები: ბოლქვაძეშვილი—2, შეროზია („სჭერი“), მხატვარი—3, ფარულავა („სპარტენელი“).

„სპარტი“ (მაიაკოვსკი) — „მეტალურგი“ (წულუკიძეები) 2:0. მსაჭე მ. კობაიშვილი (ტყიბული).

გოლები: კაკაბაძე, ფაიქიძე.

„მაღაროელი“ (ცაიშური) — „სამეგრელო“ (ჩხოროწყუ) 3:2. მსაჭე ზ. ხანიშვილი (თბილისი).

გოლები: გაჩეჩილაძე, ბერეკაძე, სეფიაშვილი („მაღაროელი“), ი. სიჭინავა, ციმაკურიძე („სამეგრელო“).

„დინამო“ (ზუგდიდი) — „ხაზნინი“ (გეგეჭკორი) 5:2. მსაჭე თ. კოკაია (ფოთი).

„დინამო“ (გაგრა) — „ბაბჰარი“ (ჩიხაკაური) 3:1. მსაჭე ა. ბაიუაშვილი (თბილისი).

გოლები: კორკიანი, კაჭარავა, ენიკი („დინამო“), ოსეფაშვილი („ბაბჰარი“).

„იმერეთი“ (წულუკიძე) — „შუქურა“ (ქობულეთი) 2:1. მსაჭე ა. ფერადნიძე (ქუთაისი).

„ხამგრელი“ (წყალტუბო) — „ეგრისი“ (ცხკაია) 1:0. მსაჭე ი. კანდელაკი (თბილისი).

ბურთი გაიტანა სვანაძემ.

„მეტალ.“ 34 10 10 14 60—54 30
„კოლხ.“ 34 9 12 13 54—66 30
„სარმე“ 34 12 5 17 45—54 29
„ენერგია“ 34 12 5 17 35—64 29
„ეგრისი“ 34 10 9 15 50—57 29
„შუქურა“ 34 7 9 18 50—76 23

II ჯგუფი

ადგომაცალეთი ზონა

„ჩიხურა“ (საჩხერე) — „მაშავერა“ (დმანისი) 6:1, „განთიადი“ (ყასპი) — „არაგვი“ (ლიხაური) 2:0, „ლეგეთი“ (მარნეული) — „გარისი“ (თეთრი წყარო) 2:0, „ქეთხვი“ (ახალციხე) — „ზარზმა“ (ადიგენი) 1:0.

დასკვლეთი ზონა

„თოლია“ (ბათუმი) —„ხვამლი“ (ცაგერი) 1:1, „კოლხიდმშენი“ (ფოთი) — „ცოლშეურნე“ (გულრიფში) 2:2, „ბზიფი“ (გუდაუთა) — „რაჭა“ (ამბროლაური) 2:2, „გეგანტი“ (ლაითური) — „იმერეთი“ (ქუთაისი) 4:3, „ნარუჯა“ (ახახიდე) — პოლიტექნიკური ინსტიტუტი (ქუთაისი) 1:2, „ოდიში“ (ზუგდი ფწერი) — „სვანეთი“ (ცხკაია) 2:1, „ცოლშეურნე“ (დვაბზუ) — „ავტომობილისტი“ (ახალი) 3:2.

ზონალური პირველობა

„მეფეური“ (ქუთაისი) — „ნარინჯი“ (ნატანები) 1:2, „ცოლშეურნე“ (ახალი) — „ნარინჯი“ (ოზნათი) 2:1, „ჭიხიე“ (წნორი) — „ირონი“ (ონიშნის ი) 2:1, „კოლეგიური“ (ხონი) — „მეშველე“ (ახალი) 1:4, „ცოლშეურნე“ (ახალი) — „წინანდალი“ (ნატანები) 2:1, „მეკვეფე“ (ქუთაისი) — „ცოლშეურნე“ (ონრაცხეთი) 3:1.

11-მეცნიანი უდიციპლინოთა კარში

წუდუკიძის „იმერეთის“ ფეხბურთელი ე. ზარანდია უტიფრად მოიქცა მიხეროზე. მსაჭეა იგი გააფრთხილა, შემდეგ კი, როცა ე. ზარანდიამ არ მოიშალა ხულიგნობა — იგი მინდრიდან გააძევა. წულუკიძის სპორტკომიტეტის თავმჯდომარეს გ. ესებუას მარ თებს გადამჭრელ ზომებს მიმართოს უდისციპლინო ფეხბურთელის მიმართ.

მიმდინარე სეზონში მეორედ გააფრთხილეს ქობულეთის (სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე ო. ორობელიძე) „შუქურის“ ფეხბურთელი ა. ღონღაძე. ასევე მეორედ გააფრთხილეს ფოთის „კოლხიდმშენის“ მოთამაშე გ. შეროზია. ამას გარდა, გააფრთხილეს მისი თანაგუნდელი დ. ჩალიგავა (წალენჯიხის სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე გ. მებონია).

სხვადასხვა დანაშაულისთვის გაფრთხილეს ფეხბურთელები: შ. მხატვარი და ზ. ჯანიაშვილი (თეთრი წყაროს „სპარტენელი“, სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე ვ. სვანტრაძე), ვ. ალანია („ტანიეთის „ეგრისი“, სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე შ. ჩიქობავა), ე. იოსებიანი (ყვარლის „დურუჯი“, სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე ზ. ცუკილაშვილი), ა. თოიძე (გონიოს „ხონიჯი“, სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე ქ. გუგუშვილი).

საქართველოს სპორტკომიტეტის ფეხბურთის საბჭო.

ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83

ფეხბურთის მოყვარულთა საუროველოზე!

დღეს, სსრ კავშირის საფეხბურთო ჩემპიონატის დამთავრებისას, გაიმართება ცისკრის სანტერესო დაღვიძების სხვადხვა ქალაქებიდან ცენტრალური და საჭართველოს ორი რაიონი.

16 საათსა და 15 წუთიდან (თბილისის დროით) დაიწყება საკავშირო ჩემპიონატის მატჩის ტრანსლაცია ცენტრალური ტელევიზიდან, სადაც ერთმანეთის ხვდებიან ადგილობრივი „დნეპრი“ და მოსკოვის „სპარტაკი“.

19 საათიდან საქართველოს რადიო ჟღმოსკიეს კიევის „დინამოსა“ და ქუთაისის „ტორპედოს“, ასევე, ცისკრის და თბილისის „დინამოს“ შეხვედრათა რადიორეპორტაჟს.

20 საათსა და 45 წუთიდან საქართველოს ტელევიზია, ტრადიციული რუბრიკით „ეკრანის სტადიონებზე“, ჩაეკრების ეკრანის საკლაბო გათამაშებათა მიერო წრის საპასუხო მატჩებიდან ფრაგმენტებს.

23 საათსა და 55 წუთიდან ცენტრალური ტელევიზია გვთავაზობს საფეხბურთო მიმოხილვას.

I ლიგის საგზაო შეხვედრებისათვის

4 ნოემბერს გაიმართა I ლიგის საგზაო შეხვედრების მეექვსე ტური.

რიგით ვეთხვიეთ 1978 წელს იგი მოინახულა ბათუმის „ბორუსიასთან“ და-მარცხდა ანგარიშით 0:12!

ტარანტინო — „ბასკეტველი“

არგენტინის ნაკრების მცველი ტარანტინი, რომელმაც 1978 წელს მსოფლიო — ჩემპიონის წოდება მოიპოვა, ბიენოს-აირესის „რივერ პლეტი“ ათ წელზე მეტი ხნის წინ ბასკეტბოლის ერთ-ერთ ცნობილ მოთამაშეს ეთამაშა. ეს ამბავი ამერიკელ ჟურნალისტებს ახლა გაახსენდათ, როდესაც ტარანტინო ნიუ-იორკის „ნიუ-იორკ ნიკსის“ ბასკეტბოლისტებს ეთამაშა.

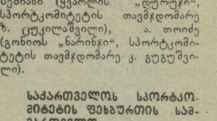

პლეტოდან საფრთხეთის პირველი დივერსიონის ქლუბ „ბატონის“ გადავიდა.

საქართველოს პირველობა

„მზიური“ (გალე) — „ცოლხეთი“ (ხობი) 3:0. მსაჭე გ. ხეფიაშვილი (თბილისი).

გოლები: ზაქარაია, წულაია, ზ. ქვაქვესკირი.

„მაღაროელი“ (ცაიშური) — „სამეგრელო“ (წულუკიძეები) 3:2. მსაჭე ი. ლაცაბიძე (თბილისი).

გოლები: ბერიაძე, სვანსტაფელი, გორული („მაღაროელი“), გორგოძე, სვანაძე („სამეგრელო“).

„საპოვნელი“ (ონრაცხეთი) — „ენერგია“ (ზუგდიდი) 6:0. მსაჭე ი. კანდელაკი (თბილისი).

„იმერეთი“ (წულუკიძე) — „ტეტალურგი“ (ზესტაფონი) 3:2. მსაჭე ზ. ხანიშვილი (თბილისი).

გოლები: ბერეკაშვილი—3 („იმერეთი“), გვენეტაძე, ამბიძე, კილანაძე („ტეტალურგი“).

„შუქურა“ (ქობულეთი) — „ფიქნარი“ (ბაზრიკე) 1:1. მსაჭე ფ. ჭინჭარაძე (ბაზრიკე).

გოლები: ანანიძე („შუქურა“), კაჭარავა („დინამო“).

გათამაშების ცხრილები

ადგომაცალეთი ზონა

მდგომარეობა 6 ნოემბრისთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„მეტალ.“	32	19	8	5	72	—29 46
„ამერეთი“	32	19	6	7	50	—24 44
„სჭერი“	31	17	9	5	54	—33 43
„შეგობ.“	32	15	10	7	49	—27 40
„ავტომ.“	32	15	10	7	52	—31 40
„ივერია“	32	14	7	11	51	—44 35
„ლურჯა“	32	13	8	11	74	—56 34
„არმაზი“	33	13	8	12	49	—50 34
„სპარ.“ (ც	32	15	3	14	76	—65 33
„თორპ“	32	11	10	11	46	—49 32
„მადნ.“	33	12	7	14	60	53 31
„სამგორი“	33	9	13	11	45	—41 31
პოლ. ინს.	33	6	18	9	39	—50 30
„სპ.“ თბ.	33	10	9	14	65	—58 29
„ალაზანი“	32	10	5	17	53	—69 25
ფიზ. ინს.	31	9	7	15	41	—54 25
„ქართლი“	32	7	9	16	44	—85 23
„ლოკომ.“	33	2	1	29	24	—126 5

დასკვლეთი ზონა

„სამტრო.“ 34 19 8 7 64—30 46
„სოლორი“ 34 19 7 8 64—43 45
„სპორტ.“ 35 18 9 8 69—40 45
„ფინ.“ ზ. 34 19 6 9 67—48 44
„მზიური“ 34 19 5 10 59—39 43
„სამეგრ.“ 34 14 5 15 64—49 33
„ფინ.“ გ. 35 13 7 15 56—67 33
„ამირანი“ 34 13 7 14 57—70 33
„სჭერი“ 34 13 6 15 50—63 32
„იმერეთი“ 34 11 10 13 59—60 32
„მაღარ.“ 34 12 7 15 58—55 31
„სალხ.“ 34 10 11 13 50—63 31
„ზაზმ.“ 34 11 8 15 33—46 30

ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83

ამ ხპორტის ხახეობებს შორის, რომლებიც პირველად შევა ოლიმპიადა-84-ის პროგრამაში, არის შეჯიბრება „ვინდსერფინგში“. ქალაქ ლონდონის ოლიმპიური ნაკრების ერთ-ერთ კანდიდატად მხიარული ბიჭი აღმოჩნდა ოთხკაციანი ბრიგადის ხახელით „ბრიტანეთის ბრინჯაოს პრეზიდენტი“. ხედავთ, ხელოვნური ტბის ცენტრში ხპორტის ობიექტი, რომელიც ჯერ ჯერობით ცარიელია. ამ ხპორტის ხახეობის ოლიმპიური ნაკრების ერთ-ერთ კანდიდატად მხიარული ბიჭი აღმოჩნდა,